

Mit tegyünk hát? Ismétlődik a kérdés, újra és újra. Ahogyan szokás szerint mi magunk is megtanultuk: Mindig tenni kell valamit. Cselekedni kell, ha valamit el szeretnénk érni. Úgy is mondhatnám, kivétel nélkül cselekvést, így erőfeszítést kell tenni. Erőfeszítés kell ahhoz, hogy adjunk abból, ami a miénk. Erőfeszítés kell ahhoz, hogy ne vegyük el mástól, másoktól, a közösből azt, amit könnyedén megtehetnénk.

De miért van ez így? Miért nem alapvető az, hogy ami az enyém, az a tiéd is? Miért nem alapvető az, hogy a te örömed az én örömöm, a te sikered az én sikerem is?

Egyetlen helyen van értelme ezeket a kérdéseket lényegileg vizsgálni: önmagamban. Egyedül itt kaphatok csak hiteles választ. Ráadásul olyan mélységű lesz a válasz, amilyen mélyre merek ásni. Amilyen fontos számomra a kérdés, olyan értékes felismeréssel leszek gazdagabb. Mert ez így működik.

És el is érkeztünk valami nagyon fontoshoz: A felismerés az, ami hiányzott ott, ahol a „Mit tegyünk hát?” kérdés felmerült. A felismerés hiánya az alapvető (normális) állapotunk. De pontosan mi az, amit nem ismerünk fel?

A Valódi önmagunk természete. Az túl van a testen, a személyen, a tulajdonon, a vágyakon és minden mulandón. Az az eredendő, osztatlan egység, amely nem kérdez, csak ad, önmagától – önmagának. Feltételek és igények, elképzelések és gondolatok nélkül. Az, ami nem különbözik önmaga forrásától: „Én és az én Atyám egyek vagyunk.”

De vajon a cselekvéssel kiérdemlem-e a felismerést? Vajon a jócselekedetek végül összedóznak-e, és ha elérem a „limitet”, akkor majd felismerem önmagam valódi természetét? Nem. Nem így működik. Ha ez így lenne, akkor talán azt mondaná János: Add oda mindenedet, amid csak van annak, akinek, nincs! De nem ezt mondja! Vagy a vámosoknak: Hagyjátok ott az állásokat, és keressetek rendes munkát! Vagy a katonáknak: Hagyjátok el a sereget, éljetez szerény életet! De nem ezt mondja. Mert a vámosnak és a katonának is megvan a maga helye. Mert cselekedettel nem lehet kiérdemelni a felismerést. Ez egyedül az Ő kegyelmén múlik, és nem a körülményeken. Ezt pontosan látta János is, ezért mondta: „Én csak vízzel keresztellek benneteket. De jön nálam erősebb, akinek saruszíját sem vagyok méltó megoldani. Ő majd Szentlélekben és tűzben fog benneteket megkeresztelni.”

A legtöbb, amit magamtól tehetek, az csak talán a vízre elegendő. Amit Ő adhat, az Szentlélek és tűz. A valódi erő. Hogyan is érdemelhetném én ezt ki? Végső soron ki vagyok én? Hiszen végül önmagamra nézve látom, hogy semmi és senki vagyok. Amit életemnek gondolok, nem az én érdemem. Az éltető erő, amely bennem lakik, nem az én művem. Látom ezt a testet, amelyben lakom, látom gyengeségeit, határait, közelgő elmúlását. Ez vagyok én, a látszat-cselekvő, a magának-gyűjtögető, az egó. Ahogy János mondja: „Saruszíját sem vagyok méltó megoldani.” Hát vesszen el ez a pelyva a valódi tűzben, hadd kerüljön a valóban értékes a napvilágra, hogy soha többé ne takarja el felhő a napot!

Micsoda öröm hát János örömhíre!

Kiss Gergő, Diósjenő (Bibliakör)

Túlmutatni a tisztességetikán

Az igazi bűnbánat, amire a Keresztelő szólít fel ebben az igeszakaszban, ezt a kérdést váltja ki a körülötte lévő emberekből: „Mit tegyünk?” János beszéde szíven találta őket. A tettekre vonatkozó kérdés a bűnbánat értékének pecsétje. Az élet megváltoztatása és a komoly bűnbánat, amit Keresztelő János kér, az egyszerű felebaráti szeretetben nyilvánul meg: amije van az embernek, azt megosztja másokkal. János nem kívánja, hogy az egyetlen is odaadják. Nem követel hősiességet az emberektől, de igenis kéri az irgalmasságot, a tevékeny felebaráti szeretetet és a szociális érzékenységet. A vámosoknak, katonáknak azt hirdeti, hogy a meggazdagodási vágy, a kapzsiság helyett teremtsék meg a becsületesség, a jog, az irgalom, a megelégedés világát magukban, maguk körül.

Ez az üzenet vajon nekünk is szól? Aktuális ez ma is? Bizony az. Pedig ezen cselekedetek megléte még csak a tisztességerkölc betartását jelenti. Talán sejti ezt a Keresztelő is, mert ez mondja: „Én vízzel keresztellek titeket, de eljön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam: Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket.” János nem használja ki népszerűségét arra, hogy mellét döngetve magát kiáltssa ki Messiásnak vagy legalábbis valami hatalmasságnak, népvezérnek. Határozott hangon prédikálhatott, de megmaradt az Úr elhivatott szolgájának, akinek „nem szállt el az agya”. Túlmutatott önmagán, alázatosan vállalta a közvetítő szerepét. Ő is várta az Urat, aki aztán el is jött hozzá, és János biztosan nagy megtiszteltetésnek vette, hogy ő keresztelhetette meg.

Mi is akkor töltjük be küldetésünket az iskolában, a munkahelyen, a családban, közösségeinkben, ha nem mi akarjuk megmondani a tutit, de szerényen elmagyarázzuk, ha nem érti valaki a leckét az osztálytárasaink közül, vagy konfliktusos helyzetben a béke eszköztárhoz nyúlunk; ha családfőként is tudunk bocsánatot kérni gyerekeinktől, házastársunktól, amikor belátjuk, hogy hibáztunk; ha embertársaink a szemünkbe nézve meglátják a szeretet, irgalom Istenét.

Olyan korban élünk, hogy mi már megismerhettük az Ószövetség etikáját meghaladó jézusi etikát. Talán mindenki megtapasztalta már a Mennyei Atya szeretetét szülei, testvérei, házastársa, barátai által, vagy közvetlenül Tőle is, amikor azt élte át, hogy szeretve van. Szeretve van, nem azért, amilyen, hanem annak ellenére, amilyen. Mert Isten túllát rajtunk, illetve belénk lát. Olyannak lát, amilyenek megálmodott. Amilyenek lehetnének. Gyönyörűnek!

Ez a jézusi szeretet indítson el mindannyiunkat abba az irányba, hogy meglássuk magunkban és embertársainkban, még a mellettünk lévőben is, azt a bizonyos istenarcot!

Kálmán Márta, Budapest